

Varnostni list

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

1.1 Identifikator izdelka INTERACRYL ORTHO

1.2. Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Proizvod se uporablja za izdelavo ortodontskih aparatov v zobnem laboratoriju.

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Proizvajalec/dobavitelj:	INTERDENT d.o.o.	<i>Proizvodnja:</i> INTERDENT d.o.o.
Ulica:	Opekarniška cesta 26	Dol 1
Poštna številka/Kraj:	SI-3000 Celje	SI-3342 Gornji Grad
Telefon:	+386(0) 425-62-00	
Faks:	+368(0) 490-62-02	

1.4 Telefonska številka za nujne primere

Telefonska številka za nujne primere: 112 (EU)
+386(0) 425-62-00 (pon. – pet.: 8.00-16.00)

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

Razvrstitev v skladu z Uredbo ES št. 1272/2008:

Razred nevarnosti	Kategorija nevarnosti	Stavek nevarnosti
Vnetljive tekočine	2	H225: Lahko vnetljiva tekočina in hlapi
Jedkost za kožo/draženje kože	2	H315: Povzroča draženje kože
Preobčutljivost - koža	1	H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože.
Specifična strupenost za ciljne organe – enkratna izpostavljenost	3	H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti

2.2 Elementi etikete

Označevanje v skladu z Uredbo ES št. 1272/2008:

Piktogrami GHS:

Varnostni list

Opozorilna beseda: NEVARNO

Stavki o nevarnosti:

- H225: Lahko vnetljiva tekočina in hlapi.
H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.
H315: Povzroča draženje kože.
H317: Lahko povzroči alergijski odziv kože.

Previdnostni stavki

Preprečevanje:

- P210: Hraniti ločeno od vročine, isker, vročih površin, odprtega ognja. – Kajenje prepovedano.
P233: Hraniti v tesno zaprti posodi.
P261: Ne vdihavati hlapov
P280: Nosite zaščitno obleko, zaščitna očala in zaščitne rokavice.

Odziv:

- P302+P352: pri stiku s kožo umiti z veliko mila in vode.
P305+P351+P338: PRI STIKU Z OČMI: previdno izpirajte z vodo nekaj minut.
Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem.
P337+P313: Če draženje oči ne preneha: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.

Odstranjevanje:

- P501: Odstraniti vsebino/embalažo v skladu z lokalno zakonodajo.

Komponenta ki mora biti navedena na etiketi

Metil-metakrilat

2.3 Druge nevarnosti

PBT in vPvB ocean je v oddelku 12.5.

Varnostni list

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavin				
3.1 Zmes				
Ime snovi	Številka indeksa EC številka CAS številka	%	Klasifikacija v skladu z ES št. 1272/2008	
			Hazardous class/hazardous category	Hazardous phrases
Metil-metakrilat	607-035-00-6 201-297-1 80-62-6	> 94	Flam.liq.2 STOT SE 3 Skin Irrit.2 Skin Sens. 1	H225 H335 H315 H317
1,2-Etandiol dimetakrilat	607-114-00-5 202-617-2 97-90-5	< 5	STOT SE 3 Skin Sens. 1	H335 H317
N,N-dimetil-p-toluidin	612-056-00-9 202-805-4 99-97-8	< 1	Acute Tox. 3(*) Acute Tox. 3(*) Acute Tox. 3(*) STOT RE 2(*) Aquatic Chronic 3	H331 H311 H301 H373 (**) H412

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

Vdihavanje:

Ponesrečenca takoj prenesti na svež zrak. Mirovanje v pol stoječem položaju. Če je dihanje oteženo: dihanje usta na usta. Če ne diha: umetno dihanje. Takoj zdravniška pomoč.

Zaužitje:

Ne dajati v usta ničesar nezavestni osebi. Ne povzročati bruhanja. Izprati usta z vodo. Ponesrečenec naj popije cca. 1dcl vode in počiva. Takoj zdravniška pomoč.

Kontakt s kožo:

Izpirati z veliko količino vode najmanj 15 min. Odstraniti kontaminirano obleko in potem spirati z vodo. Takoj zdravniška pomoč.

Kontakt z očmi:

Takoj spirati odprte veke z veliko količino vode najmanj 15 min. Po začetnem spiranju odstraniti kontaktne leče in nadaljevati s spiranjem. Takoj zdravniška pomoč.

Zavarovanje dajalca prve pomoči: Izogibanje izpostavljenosti. Uporabljanje prave zaščite.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Varnostni list

Vdihavanje:

Draži respiratorni sistem. Izpostavljenost lahko povzroča težko dihanje, kašljanje, slabost in vneto grlo. Dolgotrajna in ponavljajoča izpostavljenost velikim količinam lahko povzroči poškodbe pljuč.

Stik s kožo:

Draženje kože. Izpostavljenost lahko povzroča rdečico, oteklino in bolečine. Dolgotrajen in ponavljajoči kontakt lahko povzroči opekline in mehurčke. Pri zelo občutljivih ljudeh povzroča izpostavljenost malim količinam alergično reakcijo.

Stik z očmi:

Draženje oči. Izpostavljenost lahko povzroča motnje vida, solzenje, rdečico in bolečino.

Zaužitje:

Draženje ust, grla in požiralnik. Izpostavljenost lahko povzroči vnetje grla, slabost, bruhanje in mehurje. Dolgotrajna in ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nezavest in komo..

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Simptomatsko zdravljenje. Drugi podatki niso na voljo.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

5.1 Sredstva za gašenje

Ustrezna:

pena, prah, ogljikov dioksid, AFFF, veliki požar gasite s halonskimi gasilnimi pripravami

Neustrezna:

Vodni curek

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

Gasiti na zaščiteneh področjih. Vodo za gašenje zajezi za kasnejše odstranjevanje. Ohladiti izpostavljene kontejnerje z vodnim sprejem. Hlapi so težji od zraka in potujejo po zemlji in zato je možnost oddaljenega vžiga.

Gorenje lahko povzroči nastanek ogljikovega dioksida in ogljikovega monoksida.

5.3 Nasvet za gasilce

Gorenje povzroča nastanek: toksičnih in/ali korozijskih hlapov/plinov. Uporaba dihalnih aparatov (samooskrbovalni dihalni aparati s popolno zaščito obraza). Zaščitna obleka.

Varnostni list

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

V primeru razlitja: izpraznitev prostora. Obvestiti center za obveščanje ali policijo. Obleči primerno zaščitno obleko, rokavice in zaščito za oči in obraz.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi

Preprečiti razširitev. Ne dovoliti razširitve v odpadne vode. V primeru večjega razlitja: obvestiti center za obveščanje, policijo ali najbližjo gasilsko enoto.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Nevarnost vžiga / eksplozije: držati stran od vira vžiga. Zamašitev luknje, kjer uhaja tekočina, brez tveganja. Preprečitev razširjanja. Čistiti pod nadzorom strokovnjaka. Zbirati razlit material v tesno zaprtih posodah. Absorbirati ostanke s peskom ali drugim inertnim materialom ter zbirati v tesno zaprtih posodah.

6.4 Sklicevanje na druge oddelke

Glej oddelek 8 za informacije o zaščitni opremi. Glej oddelek 13 za informacije o odpadkih.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Izogibati materialom in pogojem, ki so navedeni v oddelku 10. Izogibati izpostavljenosti. Uporabljati ustrezno zaščito, navedeno v oddelku 8. Varno ukrepati proti statičnemu naboju. Odstraniti od odprtega ognja, iskre ali vira vžiga. Eksplozijsko zavarovati električne priključke.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Hraniti na lokaciji, varni pred požarom. Med shranjevanjem paziti na material in pogoje, ki se jim je treba izogniti (točka 10). Shranjevati v namenskem skladišču. Zahtevana je ventilacija na tleh. Kontejnerje tesno zaprite.

Material za pakiranje: Hraniti v označenih pakiranjih.

7.3. Posebne končne uporabe

Proizvod je potrebno uporabljati v skladu s predvidenim navodilom za uporabo. Proizvod je namenjen profesionalni uporabi.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

8.1 Parametri nadzora

Varnostni list

Maksimalne dopustne koncentracije v delovnem okolju:

Metil metakrilat (EU – Direktiva Komisije 2009/161/EU, Ur.L. RS št. 78 / 4.12.2018):

MV (8 h) = 210 mg/m³ (50 ppm)

8.2 Nadzor izpostavljenosti**Kontrolni parametri:**

V primeru uporabe nad točko plamenišča: uporaba zaprtega sistema; ne uporabljati stisnjenega zraka za polnjenje, razelektritev ali pri ravnanju z produktom. Zaželeno ventilacija. Eksplozijsko zavarovana električna napeljava in osvetlitev. Ozemljitev proti statični elektriki. Uporaba orodja, ki ne iskri. Ne segrevati.

Higienski parametri:

Slediti dobri higijenski praksi. Hraniti osebno varovalno opremo ločeno od ostalih oblačil. Kontaminirana oblačila potrebno takoj sleči. Med uporabo prepovedano jesti, piti, kaditi. Umiti roke po vsaki uporabi.

Osebna zaščita:

Z ustrezno ventilacijo, ekstrakcijo ali pri zaprtih sistemih dihalne aparature niso potrebne. Meritve kemične škodljivosti. V primeru večje izpostavljenosti in nezadostnem prezračevanju obvezna uporaba zaščite dihal:

Zaščita dihal: SIST EN 140:1999/AC:2000 s filtrom SIST EN 14387:2004 + A1:2008 zaščitni filter tip A.

Zaščita kože/rok: Obvezna uporaba rokavic SIST EN 374:2004. Butilne rokavice (0,7 mm), prepustni čas 60 min. V praksi, glede na različne razmere izpostavljenosti, se ta informacija uporablja kot pomoč pri izbiri ustreznih zaščitnih rokavic. Informacija ni nadomestek za teste končnega uporabnika. Potrebno je izbrati primeren tip rokavic glede na delovne razmere. Na voljo je več vrst zaščitnih rokavic. Rokavice iz elastomernih materialov vključujejo lateks (naravna guma), neopren (poliizopren), nitrilne rokavice (ABS guma), butilne rokavice, polivinil alkohol (PVA), polivinil klorid (PVC) in fluoroelastomeri. Večslojne rokavice so narejene iz slojev PVA, stisnjenih med sloji polietilena. Pri testu propustnosti so PVA/polietilen večslojne in PVA podprte rokavice pokazale najboljše rezultate (PVA postane neučinkovit pri stiku z vodo, če so ostali sloji poškodovani). Butilne in nitrilne rokavice nudijo le kratkotrajno zaščito. Kirurške rokavice nudijo premalo učinkovito zaščito. Rokavice je potrebno ustrezno shranjevati in menjati redno, še posebno pri dolgotrajni uporabi kemikalije.

Zaščita oči: Obvezna uporaba zaščitnih očal SIST EN 166:2002.

Ostalo: Pri ravnanju z večjimi količinami: obrazna maska, kemijsko-odporni škornji, gumijasti predpasnik.

Varnostni list

8.3 Nadzor izpostavljenosti okolja

Splošna navodila: Ne izpirajte v površinsko vodo ali v kanalizacijski sistem.

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Agregatno stanje	tekočina
Barva	brezbarvna
Vonj	estri
Vrelišče	100,3 °C
Tališče	- 48°C
Parni tlak	47 mbar (20°C)
Gostota (H ₂ O=1)	0,94g/ml at 20°C
Topnost v vodi	15,9 g/L (20°C)
pH	Ni podatka
Plamenišče	10°C
Vnetljivost	430°C
Zgornja meja eksplozivnosti	12,5 vol%
Spodnja meja eksplozivnosti	2,1 vol%
Viskoznost	0,6 mPa s

9.2 Drugi podatki

Ni podatkov

ODDELEK 10: Obstojnost in reaktivnost

10.1 Reaktivnost

Obstojno pri priporočenih pogojih skladiščenja in namenu uporabe.

10.2 Kemijska stabilnost

Stabilen pod normalnimi pogoji. Pri neprimerni uporabi: nevarnost vžiga, polimerizacija (stabilen s hidrokinoenom).

10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij

Ni podatka

10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Odstraniti od: odprtega ognja in vira vžiga. Ne segrevati. Zaščititi od sonca in toplote.

Varnostni list

10.5 Nezdružljivi materiali

Ni podatka

10.6 Nevarni produkti razgradnje

Ni podatka

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

11.1 Podatki o toksikoloških učinkih

Mutagenost: Ames-Test: Ni mutagen

Kemijsko ime: N,N-Dimetil-p-toluidin

Akutna toksičnost-Oralna: LD50 (podgana): 1,88ml/kg

Akutna toksičnost-Dermalna: LD50 (zajec): 212mg/kg

Občutljivost kože: rahlo draži kožo.

Občutljivost oči: rahlo draži oči.

Kemijsko ime: Metil-metakrilat

Hlapi metilmetakrilata lahko dražijo dihane organe, oči in kožo. Izpostavljenost kože lahko vodi v dermatitis. Vdihavanje lahko povzroči omotico, zaspanost in bruhanje.

Akutna toksičnost-Oralna: LD50 (podgana): 8000 mg/kg

Akutna toksičnost-Dermalna: LD50 (zajec): >5000mg/kg

Akutna toksičnost-Inhalatorno: LD50 (podgana, 4 ure): 29,8 ml/l

Kemijsko ime: 1,2 - Etandioldimetakrilat

Akutna toksičnost-Oralna: LD50 (podgana): 3300mg/kg

ODDELEK 12: Ekološki podatki

Ekološke informacije o produktu niso poznane, dostopni so le podatki za sestavine, definirane v oddelku 3

12.1 Strupenost

Kemijsko ime: Metil-metakrilat

LC50 (*Lepomis macrochirus*, 96 ur): 191 mg/L

EC50 (*Daphnia magna*, 48 ur): 69 mg/l

Stabilnost v vodi: Hidroliza ni značilna pri neutralnem ali kislem pH.

Adsorpcija zemlja-zrak: Hitro izpari v zrak.

PNEC aqua=740µg/l

PNEC microorganisms = 100 mg/l

PNEC zemlja_voda v porah=740µg/l

Varnostni list

Kemijsko ime: N,N-Dimetil-p-toluidin

LC50 (ribe,96 ur):46 mg/l

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Ni podatka

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Ni podatka

12.4 Mobilnost v tleh

Ni podatka

12.5 Rezultati ocene PBTin vPvB

Ne velja za obstojno, bioakumulativno ali strupeno

Ne velja za zelo obstojno ali zelo bioakumulativno

12.6 Drugi škodljivi učinki

Ne pustiti izlitja v vode, odpadne vode ali v zemljo.

ODDELEK 13: Odstranjevanje

13.1 Metode ravnanja z odpadki

Metode odstranjevanja: Odstraniti v skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadki.

Odstranjevanje odpadkov: O Odpadke shranjujte ločeno. Zaradi nevarnosti onesnaženja jih odstranjajte z industrijskimi odpadki ali kot nevarne odpadke (Ur. l. RS 84/98, 45/00 in 13/03).

Onesnažena embalaža: Odpadke shranjujte ločeno. Zaradi nevarnosti onesnaženja jih odstranjajte z industrijskimi odpadki ali kot nevarne odpadke (Ur. l. RS 104/00, 12/02).

Klasifikacija številka odpadka: 16 03 05* Organski odpadki, ki vsebujejo nevarne snovi

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

	Prevoz po cestah/železnici – ADR/RID	Prevoz po morju - IMDG	Prevoz po zraku - IATA
14.1 Številka ZN	1247	1247	1247
14.2 Pravilno odpremno ime ZN	Metil metakrilat, stabiliziran	Metil metakrilat, stabiliziran	Metil metakrilat, stabiliziran

Varnostni list

14.3 Razredi nevarnosti prevoza			
Razred	3	3	3
Razvrstitvene oznake	F1	/	/
Oznaka nevarnosti	3	/	/
Številka nevarnosti	339	/	/
Koda omejitev za predore	(D/E)	/	/
EmS številka	/	F-E, S-D	/
14.4 Skupina embalaže	II	II	II
14.5 Nevarnosti za okolje	Ni nevarno	Ni nevarno	Ni nevarno
14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika	Ni posebnih previdnostnih ukrepov.		
14.7. Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II MARPOL in Kodeksom IBC	Tovor se ne prevaža v razsutem stanju.		

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes
 Proizvod je razvrščen in označen v skladu z direktivami EC 1907/2006 in 1272/2008 in pripadajočimi spremembami ali odgovarjajočimi nacionalnimi zakoni Ur.l. RS 101/2002 in Ur.l.RS 16/2008.

15.2 Ocena kemijske varnosti
 Ni ocene kemijske varnosti.

ODDELEK 16: Drugi podatki

Revizija:

Verzija 07 izdana decembra 2019 v skladu z Uredbo ES 1907/2006 (spremenjeno Uredbo (EU) 2015/830) in Uredbo ES 1272/2008.

Seznam okrajšav:

ADR - Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (Evropski sporazum o mednarodnem prevozu nevarnega blaga po cesti)

Varnostni list

CAS - Chemical Abstracts Service (Služba za izmenjavo kemijskih izvlečkov združuje najbolj izčrpen seznam kemičnih snovi)

CLP - Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

CMR - Carcinogenic, Mutagenic or toxic for Reproduction (rakovtoren, mutagen ali strupen za razmnoževanje)

DNEL - Derived No-Effect Level (izpeljana raven brez učinka)

EmS Emergency Schedule (razpored v sili)

GHS "Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals" „Globalno usklajeni sistem za razvrščanje in označevanje kemikalij“, ki so ga razvili Združeni narodi

IATA International Air Transport Association (Mednarodno združenje za zračni transport)

IATA/DGR Dangerous Goods Regulations (DGR) for the air transport (IATA) (Predpisi o nevarnem blagu za zračni transport)

ICAO International Civil Aviation Organization (Mednarodna organizacija civilnega letalstva)

IMDG International Maritime Dangerous Goods Code (Mednarodni kodeks za prevoz nevarnega blaga po morju)

MARPOL Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij (okr. od "Marine Pollutant")

MV – mejna vrednost

PBT obstojno, se kopiči v organizmih in strupeno

PNEC Predicted No-Effect Concentration (predvidena koncentracija brez učinka)
ppm parts per million (deli na milijon)

REACH Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registracija, evalvacija, avtorizacija in omejevanje kemikalij)

RID Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga)

vPvB very Persistent and very Bioaccumulative (zelo obstojno in se zelo lahko kopiči v organizmih)

Reference:

- Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH), spremenjena z 2015/830/EU
- Uredba (ES) št. 1272/2008 (CLP, EU GHS)
- Varnostni list proizvajalca surovin,
- Martindale: The Extra Pharmacopoeia, 13. izdaja
- Ur. l RS 36/99, 45/00, 104/00, 101/02, 9/03, 65/03;
- Evropski sporazum o prevozu nevarnih snovi po cesti ADR

Omejitve odgovornosti:

Informacije, ki jih vsebuje varnostni list so prevedene od proizvajalca, popravljene v skladu s slovensko zakonodajo. Je smernica za varno uporabo, ravnanje, odstranjevanje, shranjevanje in transportiranje in se ne more uporabiti kot garancija. Informacije se navezujejo samo na specifičen product in niso primerne za kombinacijo z drugimi materiali ali za uporabo v drugem procesu kot je opisano v navodilih.